

For 100 år siden...

Her kan man læse div. lokale notitser og artikler fra Viborg Stiftstidende og Viborg Stifts Folkeblad, afskrevet af forfatteren Chr. Jacobsen i forbindelse med forarbejdet til "Alheden" fra 1990.

Februar 1910

VST 30, lørdag, 5. februar 1910, s. 3: Skovauktion. Mandag den 14. februar, formiddag kl. 11, bortsælges ved auktion i Ulvedal plantage: Stort-, mellem- og mindre tømmer, spir, lægter samt klodstræ, ros-, kvasbunker og stødebrænde, alt af nåletræ. Effekterne, der ligger til eftersyn i 3 dage før auktionen, sælges ved mødestedet: Stendalgård.

Stendalgård, den 2. februar 1910. E. H. Wøldike

VST 38, tirsdag, 15. februar 1910, s. 3: Skovauktion. Mandag den 28. februar d.a., formiddag kl. 11, bortsælges ved auktion i Havredal og Stendal plantager en del tømmer bestående af: Stort-, mellem- og mindre tømmer, spir, lægter samt klodstræ, ros-, kvasbunker og stødebrænde, alt af nåletræ. Mødestedet er: Havredalhus

Stendalgård, den 14. februar 1910. E. H. Wøldike

VST 40, torsdag, 17. februar 1910, s. 3: Offentlige møder. Hr. højskolelærer Broder Nissen, Hadsten, taler i:

S. Resen lørdag 26. februar kl. 7½
Havredal lørdag 3. marts kl. 7½
Karup søndag 4. marts kl. 7½
Høgild søndag (11). marts kl. 7½

Bestyrelsen for Viborg og Omegns afholdskreds.

VST 42, lørdag, 19. februar 1910, s. 2: Rensdyr på heden? Vor særlige korrespondent i København telegraferer i formiddag, at bladet Politiken bringer en privat meddelelse fra Viborg, gående ud på, at en gårdejer Bech (?) her fra egnen i dag otte dage på et offentligt møde vil slå til lyd for planen om at indføre rener på den jyske hede. Vedkommende gårdejer (?) har overfor Politiken meddeler erklæret, at der er mos nok på heden til flere tusinde rener. Da denne nyhed jo er egnet til at vække en ikke ringe opmærksomhed, satte vi os straks i forbindelse med forskellige mænd, der kunne antages at vide nærmere besked om sagen. Jægermester Krabbe, hvem vi ringede op i telefonen, kendte fra tidligere til en sådan plan, men om sagens nuværende stadium kunne jægermesteren ingen oplysninger give. Den omtalte gård-ejer Bech kendte jægermesteren heller ikke, ligeså lidt som han havde hørt om et "offentligt" møde på lørdag. Overfor muligheden af sagens realisation stillede Hr. Krabbe sig for øvrigt meget skeptisk. Der er ganske vist rensdyrmos på heden, men de kultiverede arealer var vistnok nu for vidt strakte til, at rensdyravl ville være heldig. Skovrider Morville, med hvem vi

derefter talte, var ligeså fremmed overfor Politikens meddelelse og den omtalte gårdejer Bech, men han så derimod helt anderledes på selve sagen end jægermesteren. Planen om indførelse af rensdyr på heden har tidligere optaget skovrideren en del, og han tror stadig på, at det kan lade sig gøre. Der er masser af rensdyrmos og sikkert også plads nok endnu, mente han, men den økonomiske side af sagen var naturligvis også her den vanskeligste. Efter ligeledes forgæves at have søgt kontorchef Johansen, har vi foreløbig indstillet efterforskningen.

VST 44, tirsdag, 22. februar 1910, s. 2: Rensdyrene på heden. I jysk Morgenblad skriver den tidligere omtalte Gdr. J. Bech, der bor ved Frederiks St., at der på lørdag vil blive indkaldt til en sammenkomst i Frederiks af nogle enkelte mænd – ikke til et "stort møde" som Politiken meddelte – som muligvis kunne have interesse for rensdyrsagen. Hr. Bech skriver videre, at det kun er tanken, hvis sagen vinder den fornødne tilslutning at gøre et forsøg med 8 å 10 rener der selvfølgelig ikke skal slippes løs på heden, men gå velforvarende i en indhegnet fold. At slippe rener løs på den jyske hede kan der fornuftigvis aldrig være tale om; dels kan dette kun finde sted, hvor der henligger store vidder, hvoraf intet er privat eje, dels ville renerne ødelægge plantagerne – desuden ville man aldrig opnå tilladelse til et sådant forsøg. Med en lille flok indhegnede rener vil det i løbet af et par år let kunne godtgøres, om det lønner sig at indsamle lavet for dermed at fodre de fangne dyr. Rensdyrkødet står jo i ret høj pris her i landet og bliver mere og mere efterspurgt. Sagen er sikkert værd et så simpelt og billigt forsøg. Kyndige mænd har fundet, at ideen var et alvorligt og fornuftigt forsøg værd og vil give denne sin anbefaling.

VST 49, mandag, 28. februar 1910, s. 3: Forsøgsstation for rensdyravl på heden. Efter mødet i Frederiks i lørdags dannedes "Foreningen for rensdyravl på den jyske hede". Alle de tilstedeværende landboere tiltrådte foreningen. Blandt mange andre udtalte jægermester Krabbe på Hald sin interesse for sagen. Foreningens formål er at forsøge, hvorvidt rensdyravl kan drives og lønne sig på den jyske hede, og hvis forsøget lykkes, da fra denne moderkoloni at skaffe rensdyr til hedeboerne, at de derigennem kan få en indtægtskilde ud af det hidtil til dels ubenyttede rensdyrlav, der forefindes i mængde på den jyske hede. Pengemidler til foreningens virksomhed søges tilvejebragt ved bidrag, dels fra foreningens medlemmer, dels fra for denne gode sag interesserede private mænd, institutioner eller selskaber. Til bestyrelsen valgtes Johannes Bech, Frederiks, formand, lærer Petersen, Frederiks, kasserer, sognerådsformand Kramer, Skansen, gårdejer Jakob Stordal. Frederiks og gårdejer J. N. Dahl, Havredal. Rensdyrene skal ikke – som mange har opfattet det – strejfe frit om på heden, men hvis forsøget lykkes, holdes i mindre indhegnede folde ved gård eller hus, som hver en enkelt mands eje. Hver mand kan da på sin hede bjerge den nødvendige lav til dyrenes føde.

Frederiks den 27. februar 1910. J. Bech.